

ЛЬВІВСЬКИЙ НАУКОВИЙ ФОРУМ

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ В НАУКОВІЙ ТА ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

19-20 січня 2023 року

ЛЬВІВСЬКИЙ НАУКОВИЙ ФОРУМ

**МАТЕРІАЛИ
VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ
ДОСЛІДЖЕНЬ В НАУКОВІЙ ТА
ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

19-20 січня 2023 року

**Львів
2023**

УДК 005

ББК 94.3(0)

Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 19-20 січня 2023 року. – Львів: Львівський науковий форум, 2023. – 34 с.

У даному збірнику представлені тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності», організованої Львівським науковим форумом. Висвітлюються пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності на сучасному етапі становлення, розглядаються сучасні наукові дискусії різних наукових напрямів.

Збірник призначений для студентів, здобувачів наукових ступенів, науковців та практиків.

Всі матеріали представлені в авторській редакції. За повноту та цілісність яких автори безпосередньо несуть відповідальність.

Львівський науковий форум, 2023

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	5
<i>Зайцева І.Ю., Зайцев Д.С.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕСОМ.....	
5	
МЕДИЧНІ НАУКИ	7
<i>Черноусова Н.М., Бондаренко О.С.</i> БІЛКИ, ЩО ТРАНСПОРТУЮТЬ ЖИРНІ КИСЛОТИ ТА ЇХ РОЛЬ У ФУНКЦІОНУВАННІ ГОЛОВНОГО МОЗКУ	
7	
МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	10
<i>Савицька В.І., Кривуц С.В., Бондаренко В.В.</i> ФЕНОМЕН ПИВНИХ ФЕСТИВАЛІВ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СТОЛІТЬ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ	
10	
ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ	16
<i>Василенко О.В., Хоменко Д.А.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКО-РЕСТОРАНІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	
16	
<i>Кільдій Т.А.</i> СТВОРЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ КОЛЕКТИВНИХ ТВОРЧИХ РОБІТ, СКЛАДОВОЮ ЯКИХ Є ПАПЕРОВІ ДОЛОНЬКИ, ЯК ОДНОГО З НАПРЯМКІВ ФОРМУВАННЯ ПОВАГИ ДО ОДНОКЛАСНИКІВ, ЇХ МОЖЛИВОСТЕЙ, ВІРИ У ВЛАСНІ СИЛИ ТА ЗДІБНОСТІ	
18	
<i>Костюченко М.</i> СКЛАДОВІ ЛІДЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ.....	
19	
<i>Химич М.А., Матвієнко О.В.</i> КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
21	
ТЕХНІЧНІ НАУКИ	23
<i>Амеліна Л.В.</i> МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ПРИ АВАРІЇ НА МОСТУ МАГІСТРАЛЬНОГО АМІАКОПРОВОДУ	
23	

<i>Бельмас І.В., Таницура Г.І., Білоус О.І., Швачка А.В.</i> СПОСІБ РОБОТИ СИСТЕМИ БЕЗПЕРЕРВНОГО КОНТРОЛЮ КАНАТУ ПРИ ДОСТУПІ ДО ОДНОГО КІНЦЯ КАНАТУ	26
<i>Наронов О.О., Шибасєва Н.О.</i> АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФРЕЙМВОРКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОГРАМНОЇ СИСТЕМИ.....	27
ЮРИДИЧНІ НАУКИ	30
<i>Воуко Р.</i> PROTECTION OF PERSONAL RIGHTS AND LEGAL INTERESTS IS BASIC STANDARD OF ACTIVITY OF THE PROSECUTOR'S OFFICE.....	30
<i>Сікун М.В., Безручко І.О.</i> ПОНЯТТЯ І РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ У СУЧАСНОМУ РЕГУЛЮВАННІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН.....	32

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

УДК 005.7(075)

І.Ю. Зайцева,

докт. екон. наук,

Приватний вищий навчальний заклад

«Інститут психології і підприємництва» (м. Київ)

Д.С. Зайцев,

студент,

Державний біотехнологічний університет (м.Харків)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕСОМ

Роль діяльності бізнес-структур за умов ринкової економіки важко переоцінити, адже вони формують первинну ланку економічної системи, забезпечуючи задоволення потреб споживачів за рахунок провадження виробничої, послугової, торговельної та інших видів діяльності. Водночас результати діяльності бізнес-одиниць є об'єктом оподаткування, забезпечуючи в такий спосіб формування доходної частини бюджету України. Таким чином, від ефективної організації та результатів діяльності підприємств істотно залежить добробут усіх суб'єктів економічних відносин (від споживачів до державних органів управління).

Основою для ефективного управління бізнесом є розроблення операційних бізнес-процесів, які враховують творчий пошук менеджерів, інженерів, технологів, досягнення передової техніки й технології, забезпечує виробництво якісної продукції відповідно до вимог вітчизняних на міжнародних стандартів та її постійне вдосконалення. Операційні бізнес-процеси підприємства взаємозалежні та скоординовані зі всіма іншими операційними бізнес-процесами структурних підрозділів.

Цілі системи бізнес-процесів підприємства логічно обґрунтовуються операційними бізнес-процесами виробничих підрозділів підприємства, які мають замкнутий виробничий цикл окремих видів продукції й можуть самостійно функціонувати.

Отже, побудова ефективної системи управління бізнесом має базуватись на таких принципах:

1) ощадливе виробництво (виявлення і виключення з процесу всіх зайвих матеріальних ресурсів, дій та операцій, які прямо не беруть участь у створенні нової споживчої вартості, а тільки завдають шкоди, збільшуючи собівартість продукції);

2) планування ресурсів (стає більш ефективним під час використання автоматизованої системи управління підприємством (АСУП), яка є інформаційною системою, що створена для обробки господарських операцій (бізнеспроцесів), що сприяє збільшенню конкурентних переваг);

3) сертифікація систем управління підприємств за стандартами ISO серії 9000 (повинна охоплювати закупівлю сировини або комплектуючих, аналіз контракту,

контроль якості, проектування, створення, обробку, доставку продукції, навчання персоналу, а також обслуговування і підтримку клієнтів);

4) «процесний підхід» (спрямований на зміну наявної на підприємствах адміністративної системи менеджменту з метою розмежування всіх процесів виробництва товарів і послуг)

В умовах сучасного мінливого оточуючого середовища підприємства більш дієвим слід вважати застосування процесного принципу організації управління підприємствами. На сьогоднішній день процесний підхід є найбільш прогресивним, і може широко застосовуватися у різних сферах діяльності. Процесний підхід до управління сьогодні один з небагатьох способів для підприємства залишатися конкурентоспроможним. Даний підхід примушує керівників різних рівнів звернути увагу на взаємодію учасників процесів, оскільки через їх невизначеність відбуваються найбільші втрати інформації і часу, що безпосередньо ведуть до економічних втрат.

Процесний підхід до організації і управління дозволяє підприємству отримати такі переваги:

- створюються умови для широкого делегування повноважень і відповідальності виконавцям, що сприяє підвищенню якості продукції і процесів;

- кожен працівник підприємства прив'язаний до кінцевого результату і відповідає за його якість;

- основним критерієм якості і цінності продукції є задоволення потреб споживачів;

- скорочується кількість рівнів прийняття рішень, унаслідок чого підвищується оперативність і адаптивність діяльності підприємства;

- усуваються невинуватені витрати, які не впливають на процес створення цінності продукції;

- покращуються комунікації, оскільки обмін інформацією здійснюється усередині робочої групи бізнес-процесу, що виключає її спотворення, а також значно скорочує терміни передачі інформації від одного суб'єкта бізнес-процесу до іншого;

- створюються умови для автоматизації технологій виконання бізнес-процесів.

Процесний підхід в управлінні в якості основного об'єкта управління виділяє бізнес-процес, що наскрізно проходить через усі рівні організації і відповідає за будь-яку певну дію від початку і до кінця. Взаємозв'язки всередині підприємства базуються не на виокремленні певних підрозділів, що виконують визначені функції, а на виокремленні наскрізних процесів, які визначаються цілями і задачами діяльності підприємства. Процесний підхід орієнтований, у першу чергу, не на організаційну структуру підприємства, а на бізнес-процеси, кінцевими цілями виконання яких, є створення продуктів або послуг, що представляють цінність для зовнішніх або внутрішніх споживачів.

Таким чином, В сучасних умовах мінливого бізнес-середовища, підприємства, організаційна побудова яких базується на функціонально-ієрархічних засадах, не в змозі забезпечити адекватне оперативне реагування на швидкоплинні зміни і впровадження відповідних заходів в організації і здійсненні підприємницької діяльності. За таких умов ведення бізнесу більш дієвим слід вважати процесний підхід до управління, який є одним із небагатьох способів для підприємства залишатися конкурентоспроможним. Саме тому

функціонування українських підприємств відзначаються необхідністю застосування процесного підходу до управління ними.

Основним об'єктом процесного підходу до управління є бізнес-процес, який являє собою спланований алгоритм взаємопов'язаних дій чи потоків роботи, який підлягає систематичним змінам під впливом факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, в якому задіяні всі ресурси організації, спрямований на задоволення попиту споживачів і максимізацію прибутку. Цей процес має початок (вхід), певну кількість стадій діяльності і результат роботи, який отримується на виході. Підприємство може мати багато різних бізнес-процесів, які групують в такі великі групи: основні, забезпечуючі, управлінські та бізнес-процеси розвитку.

Одним із сучасних методів опису бізнес-процесів та технології організації бізнесу і корпоративних інформаційних систем є Workflow, запровадження якого на вітчизняних підприємствах в сучасних умовах дозволить упорядкувати діяльність підприємств, підвищити ефективність їх господарської діяльності та конкурентоспроможність.

МЕДИЧНІ НАУКИ

Черноусова Наталія Михайлівна,

доцент, кандидат біологічних наук,

Бондаренко Олена Сергіївна,

студентка 3 курсу, факультету медицини та фармації,

Державного закладу «Дніпровський медичний університет»

БІЛКИ, ЩО ТРАНСПОРТУЮТЬ ЖИРНІ КИСЛОТИ ТА ЇХ РОЛЬ У ФУНКЦІОНУВАННІ ГОЛОВНОГО МОЗКУ

Головний мозок - це важливий орган центральної нервової системи. Задля його нормального функціонування, ліпіди грають вирішальну роль і є важливими біохімічними компонентами його структури. Ліпідний склад головного мозку є унікальний і надзвичайно різноманітний. Тому зміна ліпідного складу може призвести до порушення нейрогенезу, затримки міграції нейронів, руйнування синаптичний зв'язків, порушення синаптичної функції глутамату та моноамінів, зниження споживання глюкози та загального метаболізму в головному мозку [12].

Похідні ліпідів, поліненасичені жири кислоти (ПНЖК) - це речовини, які є незамінними для роботи мозку, близько (25–30%), і отримуються тільки з харчового раціону. Вони містять більше одного подвійного зв'язку в своєму вуглецевому ланцюзі. Жирні кислоти класифікуються на дві основні групи, n-6 ПНЖК і n-3 ПНЖК залежно від положення першого подвійного зв'язку від метильного кінцевого кінця. Представниками цієї групи є лінолева кислота (ЛА) і альфа-ліноленова кислота (АЛА), що є попередниками для довголанцюгових ПНЖК - АЛА перетворюється на ейкозапентаєнної (ЕПА, n-3) і докозагексаєнної кислоти (ДГА, n-3), а ЛА на арахідонової кислоти (АРА, n-6).

Біосинтез довголанцюгових ПНЖК відбувається в основному в печінці, особливо в мікросомах і пероксисомах. Однак мозок також володіє ферментативними системами і може синтезувати довголанцюгові ПНЖК. Довголанцюгові ПНЖК можуть бути метаболізовані в специфічні похідні, такі як спеціалізовані пророзчинні медіатори, які мають протизапальні властивості. Нейрозапалення є характерною ознакою неврологічних розладів. Спеціалізовані пророзчинні медіатори є перспективними речовинами для запобігання неврологічних розладів головного мозку та сприяння нейропротекторним функціям [11].

Як превентивний метод для фактору виникнення неврологічних захворювань є дієтичне харчування з нормалізованим вмістом поліненасичених жирних кислот.

Дієта з низьким вмістом попередника n-3 ПНЖК під час розвитку головного мозку, знижує рівень ДГА у всіх структурах, наприклад, префронтальна кора головного мозку та гіпокамп, які містять найвищий вміст докозагексаєнової кислоти, є найбільш чутливими, тоді як гіпоталамус, який містить найменший вміст докозагексаєнової кислоти, є найменш чутливим [1].

Дефіцит ПНЖК під час розвитку організму також веде до поведінкових аномалій, такі як: порушення навчання, розвиток депресії, агресії, з віком знижений рівень аліментарного надходження n-3 ПНЖК веде до зниження стійкості нейронів до ряду інсультів, включаючи ішемію і збільшується ризик до вікових нейродегенеративних процесів [12].

Ми розглянули важливість жирних кислот для функціонування головного мозку, тому тепер доцільно визначити механізми трансмембранного транспорту жирних кислот до мозку. Гематоенцефалічний бар'єр (ГЕБ) - це бар'єр, що утворений ендотеліальними клітинами капілярів мозку і забезпечує захисний бар'єр між кровоносною системою та позаклітинним середовищем центральної нервової системи [8]. Існує ряд мембранно-асоційованих білків, що зв'язують жирні кислоти («транспортери жирних кислот») і не тільки сприяють проходження, але й регулюють поглинання жирних кислот. Було ідентифіковано низку транспортерів жирних кислот: білки, що зв'язують жирні кислоти (FABP), транспортні білки FA (FATP), які експресуються на поверхні ГЕБ, транслоказа FA/CD36, ацил-КоА-синтазу з довгим ланцюгом (ACS), основний білок, що містить суперсімейний домен (Mfsd2a) [1, 13, 14]. Транспортні білки, у разі їх дефекту або порушення синтезу, можуть грати важливу роль в розвитку нейродегенеративних хвороб, таких як хвороба Альцгеймера, розвитку шизофренії, мати важливе значення у білково-опосередкованого шляху транслокації жирних кислот від матері до дитини і накопичення ПНЖК у плода, тому через порушене проходження поліненасичених жирних кислот, може обумовлювати вроджені дефекти розвитку нервової системи.

Тому, ми розібралися в цінності достатньої кількості поліненасичених жирних кислот у структурах головного мозку, причини дефіциту як неповноцінне аліментарне постачання, так і порушення синтезу або дефект в транспортних білках для переносу жирних кислот. Ці знання допоможуть розібратися в причинах виникнення нейродегенеративних захворювань так і розробити превентивні заходи щодо подолання їх патогенезу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Maud Martinat, Moïra Rossitto, Mathieu Di Miceli, Sophie Layé // Perinatal Dietary Polyunsaturated Fatty Acids in Brain Development, Role in Neurodevelopmental Disorders // URL: <https://www.mdpi.com/2072-6643/13/4/1185/htm>
2. Chuanjun Zhuo, Weihong Hou, [...], and Ranli Li // Lipidomics of the brain, retina, and biofluids: from the biological landscape to potential clinical application in schizophrenia // URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7653030/>
3. Fabien Pifferi, Stephen C. Cunnane, and Philippe Guesnet // Evidence of the Role of Omega-3 Polyunsaturated Fatty Acids in Brain Glucose Metabolism // URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7285025/>
4. Wilhelm Stoffel, Inga Schmidt-Soltau, [...], and Ina Wegner // Dietary ω 3-and ω 6-Polyunsaturated fatty acids reconstitute fertility of Juvenile and adult Fads2-Deficient mice// URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7153284/>
5. Mareike Schell, Chantal Chudoba, [...], and André Kleinriders // Interplay of Dietary Fatty Acids and Cholesterol Impacts Brain Mitochondria and Insulin Action // URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7284591/>
6. Gamze Ates, Joshua Goldberg, [...], and Pamela Maher // CMS121, a fatty acid synthase inhibitor, protects against excess lipid peroxidation and inflammation and alleviates cognitive loss in a transgenic mouse model of Alzheimer's disease // URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7394765/>
7. Wenting Zhang, Ruiying Chen, [...], and R. Anne Stetler // Fatty Acid Transporting Proteins: Roles in Brain Development, Aging, and Stroke // URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5650946/>
8. Ryan W. Mitchell, Grant M. Hatch // Fatty acid transport into the brain: Of fatty acid fables and lipid tails // URL: [https://www.plefa.com/article/S0952-3278\(11\)00040-8/pdf](https://www.plefa.com/article/S0952-3278(11)00040-8/pdf)
9. Sander Michel Houten&Ronald J. A. Wanders // A general introduction to the biochemistry of mitochondrial fatty acid β -oxidation // URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1007/s10545-010-9061-2>
10. Corinne Joffre // Polyunsaturated Fatty Acid Metabolism in the Brain and Brain Cells // URL: <https://www.intechopen.com/chapters/68423>
11. Robert K. McNamara, Ruth H. Asch, [...], and Robert Krikorian // Role of Polyunsaturated Fatty Acids in Human Brain Structure and Function Across the Lifespan: An Update on Neuroimaging Findings//URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5680156/>
12. Fabien Pifferi, Benoit Laurent and Mélanie Plourde // Lipid Transport and Metabolism at the Blood-Brain Interface: Implications in Health and Disease // URL: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fphys.2021.645646/full>
13. Robert W Schwenk, Graham P Holloway, Joost J F P Luiken, Arend Bonen, Jan F C Glatz // Fatty acid transport across the cell membrane: regulation by fatty acid transporters // URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0952327810000736>
14. Qingyun Guo, Ichiro Kawahata, [...], and Kohji Fukunaga // Fatty Acid-Binding Proteins: Their Roles in Ischemic Stroke and Potential as Drug Targets // URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36077044/>

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

УДК: 7.08

***Савицька Валерія Ігорівна,**
студентка 3 курсу спеціалізації «Дизайн середовища»;
Кривуц Світлана Василівна,
Доцент, канд. мистецтвознавства кафедри «Дизайн середовища»;
Бондаренко Вікторія В'ячеславівна,
Доцент кафедри «Дизайн середовища».*
Харківська державна академія дизайну і мистецтв

ФЕНОМЕН ПИВНИХ ФЕСТИВАЛІВ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СТОЛІТЬ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Протягом століть пиво відіграло важливу роль у німецькій культурі – від язичницьких ритуалів германських племен до сучасної культури пивних садків та щорічних регіональних пивних фестивалів. Саме Німеччина традиційно була й залишається одним зі світових лідерів як за обсягами виробництва пива, так й за рівнем його споживання. На теренах країни налічується близько 1300 пивоварних підприємств, які випускають широкий асортимент традиційних для Німеччини видів цього напою.

Варто зазначити, що перші свідчення про пиво на землях сьогоденішньої Німеччини походять з баварського міста Гайзенфельда. У хроніках згадується, що в 736 році у Гайзенфельді виготовляли ферментований напій на основі ячменю. За історичними документами, в 766 році відбулася найдавніша відома поставка пива з цього міста до монастиря Санкт-Галлен у Швейцарії. У 974 році імператор Отто 2 вперше надав офіційний дозвіл варити пиво у церкві в місті Льєжі (Бельгія). Як і в багатьох країнах Європи, у Німеччині, пивоварінням займалися насамперед чернечі ордени. Крім того, вважається, що пиво в Німеччині було винайдене в Баварії, проте дуже швидко воно поширилося на всі німецькі землі. Отже, німці першими запровадили закон, який гарантував чистоту і якість пива (рис.1).

Рис.1. <https://umanpivo.ua/ua/articles/pivo-vid-davnini-do-suchasnosti.html>
<https://www.mensjournal.com/food-drink/pittsburghs-museum-of-beer-one-step-closer-to-being-a-reality-w445310/>

Якщо подивитись на виробництво та традиції, пов'язані з пивом у культурологічному сенсі, то варто звернути увагу на сукупність культурних, соціальних та мистецьких традицій, безпосередньо пов'язаних з відображенням виробництва і споживання пива на території різних країн. До нас дійшли яскраві зразки живописних творів, плакатів, елементів одягу та іншої продукції мистецтва, що відкривають нам в історичному ракурсі цікаві сторони феномену пивного виробництва, споживання та святкової атмосфери пивних фестивалів. Наприклад, у середньовіччі монахи винайшли міцне пиво, як поживний заміник їжі на час посту (рис.1-4).

Рис.2. а) «Три монаха за закускою» (1885), автор: Едуард фон Грютцнер <https://credo.pro/2018/02/199629>; б) <https://foodandmood.com.ua/rid/food/984767> chtotakoe-khmelnoe-bratstvo-ili-istoriya-o-pivnom-poste

Рис.3. https://pikabu.ru/story/papa_i_pivo_5379960

Рис.4. а) «Після важкого застілля»; б) «Катастрофа» автор: Едуард фон Грютцнер, 1892. <https://ru.hrodna.life/articles/pivo-jekskursija/>

Деякі сорти пива, які пропонують на фестивалі міцного пива у Мюнхені, були винайдені саме ченцями. Salvator – пиво сорту доппельбок, що знайдений та зварений у 1629 року монахами з ордену Мінімів (німецькою – Paulaner). Одноійменна броварня сьогодні добре відома в світі. За задумом монахів, винахід пива полягав у створенні замітника скромної їжі на час посту, який міг тривати до 130 днів на рік. В даному випадку церква чітко визначала, що рідина не порушує постування. Таким чином, ченці мали вагомий підстави варити міцне та калорійне пиво, яке б могло впродовж дня служити «рідким хлібом» із вмістом алкоголю 7,7%. Пиво Salvator від Paulaner й досі виробляють за традиційним рецептом монахів-мінімів.

Аналіз матеріалу показав, що найважливішими у сучасній Німеччині є декілька пивних фестивалів, які створюють неймовірну атмосферу свята та є культурною родзинкою того міста, в якому вони проходять, серед яких:

- *Штутгартський пивний фестиваль* (м. Штутгарт): починаючи з кінця вересня до початку жовтня проводиться 17 днів та пропонує не лише пиво та їжу, але і всілякі веселощі на ярмарковому майданчику (колесо чортового огляду, катання на каруселях та гірках). Фестиваль також включає вражаючий парад з кінними пивоварними вагонами, групами в традиційних костюмах, різноманітними фольклорними колективами та гуртками, що проходять через вузькі вулиці передмістя Бад-Кенштатт і далі до м. Вазе.

- *Фрїймаркт* (м. Бремен): проходить протягом останніх двох тижнів жовтня. Започаткований з 1035 року, тому є найстарішим фестивалем Німеччини. Включає понад 320 атракціонів, величезну вуличну вечірку та барвистий парад поплавців.

- *Гамбург DOM* (м. Гамбург). Найбільший публічний фестиваль на півночі Німеччини, що проводиться тричі на рік та відрізняється від інших фестивалів великим вибором пива та всілякими смачними стравами, зробленими згідно німецьких традицій. У п'ятницю вночі все закінчується вражаючим феєрверком.

- *Starkbierfest* (м. Мюнхен): тритижнева феєрія, яка проходить протягом ранньої весни. Святкування баварської культури пива проходить за питтям всіляких свіжих завар, співанням пісень, танцюванням та перевдяганням у традиційні костюми.
- *Міжнародний фестиваль пива Берліна* (м. Берлін): проходить протягом трьох днів на початку серпня, на якому представлено понад 300 пивоварень із понад 90 різних країн, що пропонують 2400 видів пива. У найдовшому пивному саді у світі, проводиться жива музика на протязі фестивалю.
- *Bergkirchweih* (м. Ерланген): відбувається на початку червня кожного року, де присутні сидять під розкішними дубовими та каштановими деревами, прикрашеними паперовими ліхтарями, насолоджуючись холодним пивом у кам'яних пивних кухолях, що спеціально зварені місцевими майстрами для події. Крім того, фестиваль включає в себе кухню франкської імперії, яка існувала на теренах сучасної Німеччини з 481 по 843 роки.
- *Schutzenfest* (м. Ганновер): відзначається майже 500 років та щорічно проводиться в липні та включають видовищні події, де близько 5000 стрільців відвідують головні стрілянини. Фестиваль відзначається найбільшою у Європі процесією, яка складає 7,5 миль і включає понад 10 000 учасників, де спочатку йдуть стрільці з понад 100 оркестрами, та понад 60 вагонами і іншими транспортними засобами фестивалю. Також родзинкою є вражаюче 200-метрове колесо, яке вміщує до 420 пасажирів.
- *Gaubodenvolksfest* (м. Штраубінг): бере свій початок з 1812 року та проводиться щороку протягом 10 днів у серпні. Це сільськогосподарський фестиваль, який демонструє пиво району Штраубінг-Боген і включає баварський парад з демонстрацією традиційних костюмів, катанням на конях та нескінченними дегустаціями пива. Варто зазначити, що люди, які одягають традиційне баварське вбрання, допомагають зберегти історичний характер цих баварських пивних фестивалів.
- *Октоберфест* (м. Мюнхен): почав свій розвиток з 1810 року на честь одруження майбутнього баварського короля Людвіга I та Терези Саксонської та на сьогоднішній день є найбільшим пивним фестивалем у світі, що триває з кінця вересня до середини жовтня. В часи фестивалю демонстрація різноманітних костюмів відповідає різним епохам, серед яких можна побачити рицарів, герцогів, представників церков та, навіть, інквізиції тощо (рис.5).

Рис.5. Весілля Людвіга I та Терези Саксонської та проведення перших пивних фестивалів «Октоберфест» <https://businessvisit.com.ua/blog/oktoberfest-eto-ne-prosto-festival-piva/>

Варто зазначити, що до Німеччини входить 16 федеральних земель і на кожній території населення має свої народні традиційні костюми. Ідею національного костюму німці позичили у давніх римлян, коли вперше почали використовувати такі тканини, як льон та вовна. Отже, дизайн німецького костюму може багато розповісти про стан в суспільстві, вид діяльності, професію та інше. Сьогодні відомі два типи німецького костюма: «тахтен» та «дирндль». Перший підходить для жінок та чоловіків, а другий – виключно для жіночої статі (рис.6).

Не менш цікавим є й дизайн пивної кружки (Humpen, Bierkrug), що з'явилася у XVI столітті (рис.7). Найважливіша особливість німецької пивної кружки – циліндрична або конічна форма, яка іноді має злегка опуклий тулуб, в основному з ручкою, часто може бути з відкидною кришкою та з упором для великого пальця, що має ступінчасту основу. Кружки виробляли із кераміки, срібла, олова, порцеляни, слонової кістки та інших матеріалів. Їх часто прикрашали рельєфом чи розписом, за яким можна відчутти концепцію фестивалю пива. У XVII столітті були розповсюджені темні глазуровані керамічні кружки із Кройсена з кольоровими рельєфами, що розписані синьою фарбою. У другій половині XIX століття кераміка стала переважаючим матеріалом для виготовлення пивних кружок. Декоративними характеристиками даного періоду переважно стають кружки з яскраво розписаними пейзажами та батальними сюжетами, наприклад кружки Reservisten.

Рис.6. Німецькі національні костюми: «тахтен» та «дирндль»
<https://ru.pinterest.com/pin/450571137721491125/>

Рис.7. Пивні кружки Humpen, Bierkrug. <https://www.ebay.de/itm/283550336447>

Рис.8. Історія та сучасність. <https://karpaty-ua.org.ua/nimecka-pyvna.html>

Отже, шалений ритм сьогодення не заважає зберігати кращі традиції пивного фестивалю, яскравість всіх національних культурно-мистецьких компонентів якого дозволяє всебічно насолодитись різноманітними костюмами, обрядами, елементами та предметами декоративно-ужиткового мистецтва та донести до майбутніх поколінь родинки культурної спадщини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

1. Пиво - единственная дозволенная любовь монахов. URL: https://pikabu.ru/story/pivo__edinstvennaya_dozvolennaya_lyubov_monakhov_4751837
2. Едуард фон Грютцнер. URL: <https://www.wikiart.org/uk/eduard-fon-gryuttsner>

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Василенко О.В.,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри готельно-ресторанного і туристичного бізнесу,

Хоменко Д.А.,

магістрант.

Київський національний університет культури і мистецтв.

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ЕКО-РЕСТОРАНІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Навколишній світ диктує свої тенденції. Однією з найбільш позитивних є турбота про навколишнє середовище. У ресторанному бізнесі - це тренд введення еко-продукції в меню і використання еко-засобів в побуті

Сьогодні все більше людей турбується про стан власного здоров'я і набуває популярності рух правильного харчування. Для задоволення потреб різних категорій споживачів ресторани також залучені в цей процес і намагаються дотримуватись нового еко-тренду.

Тенденція розвитку вживання екологічної кулінарної продукції - актуальний напрям для сучасних рестораторів і практиків.

Мережа еко-ресторанів є однією з найперспективніших галузей економіки, що розвиваються швидкими темпами, яка також зумовлено привабливістю галузю як сфери застосування капіталу та затребуваністю споживачами. На ринку ресторанного бізнесу постійно зростає кількість підприємців, що веде до посилення конкуренції між ними.

У сучасних умовах успішна діяльність підприємств екологічного ресторанного бізнесу неможлива без впровадження та використання передових вітчизняних та зарубіжних технологій, обладнання, сучасних форм організації торгово-виробничих процесів та обслуговування гостей, іншими словами без застосування та використання інновацій. У сучасних умовах господарювання найактуальнішим стає розробка та впровадження інструментів, що дозволяють підвищити адаптивність підприємств ресторанного бізнесу до змін довкілля.

Аналізуючи тенденції впровадження інноваційних підходів у ресторанному бізнесі можна відзначити, що, працюючи в умовах конкуренції, підприємства розширюють асортименти певного виду продукції. Нездорове харчування є одним із ключових факторів ризику для населення. Тому, як конкурентні переваги можна виділити максимальну візуалізацію споживачем всіх процесів приготування страв з можливістю контролювати та керувати процесом.

Відомо, що великі закордонні компанії застосовують стратегії екологічного маркетингу і серед споживачів за кордоном це користується популярністю, але чи справді занепокоєне населення України, зокрема цільові споживачі – відвідувачі ресторанів, проблемами здорового харчування та екологічною відповідальністю?

Важливим аспектом є питання екологічного маркування та еко-знаки. Більше половини респондентів (53%) при виборі продуктів харчування віддають перевагу продукції з наявністю екологічного маркування різного роду (при цьому 58% з них – жінки, 42% – чоловіки) 18% опитаних звертають увагу на еко-знаки, але вони не є основним критерієм під час виборів. Трохи менше (17%) зовсім не беруть до уваги екологічне маркування, а 12% респондентів не знають про існування спеціальних символів для позначення екологічних переваг продуктів (більшість людей старшого віку), що підтверджує низький рівень екологічної грамотності українських споживачів.

Основним мотивом, який стимулює споживача до придбання екологічно безпечної продукції, є її корисність для здоров'я. Крім цього, споживання таких продуктів є одним з наймодніших трендів на світовому ринку. Основним бар'єром для споживання еко-продукції є висока ціна, проте серед цільового сегмента споживачів, що досліджується, це не є значущим фактором.

Можна стверджувати, що в Україні формується споживчий сегмент екологічно орієнтованого населення, що складається на даний момент з молодих та середнього віку людей, які мають середній та високий рівень доходу, що живуть у великих мегаполісах. Імовірно сегмент має тенденції до збільшення за рахунок потенційного зростання рівня екологічної грамотності серед жителів малих міст країни. На сьогоднішній день екологічність є важливим фактором оцінки та обґрунтування вибору продукції українськими споживачами, серед яких, безперечно, переважають жінки, які демонструють більш активну поведінкову позицію та зазнають більшого впливу з боку ЗМІ.

Необхідно врахувати наявність стримувальних факторів, які здатні негативно вплинути на процес реалізації концепції екологічного маркетингу:

- недостатній рівень підтримки з боку держави;
- спрямованість на вузький сегмент споживачів (масовий попит відносний), що з необхідністю великих витрат і недостатнім рівнем екологічної культури населення;
- відсутність системи вітчизняної екологічної сертифікації та маркування, а також повної нормативної бази;
- необхідність проведення енерговитратної роботи зі споживачами щодо освіти та роз'яснення екологічних аспектів програми.

Рационально розроблена та реалізована концепція екологічного маркетингу здатна не лише подолати стримуючі фактори, а й розвинути сектор екологічно орієнтованих підприємств ресторанного бізнесу, які досягають комерційних цілей за допомогою забезпечення необхідного рівня задоволеності екологічно безпечними для здоров'я споживачів та доквілля засобами, що стають більш ефективними, ніж у конкурентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гіряк Л., Глагола В. Сучасний стан , перспективи та тенденції розвитку екологічного ресторанного господарства в Україні . Інфраструктура ринку. 2018. Вип.16.
2. Малиновська О. Ю. Сучасні тенденції розвитку ресторанного бізнесу в Україні / Малиновська О.Ю./ Географія та туризм — 2015. - випуск 28.

Кільдій Тетяна Андріївна,

вчитель початкових класів, учитель-методист

Спеціалізована школа I-III ступенів №264

з поглибленим вивченням англійської мови

Деснянського району міста Києва.

ninakildiy@gmail.com

СТВОРЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ КОЛЕКТИВНИХ ТВОРЧИХ РОБІТ, СКЛАДОВОЮ ЯКИХ Є ПАПЕРОВІ ДОЛОНЬКИ, ЯК ОДНОГО З НАПРЯМКІВ ФОРМУВАННЯ ПОВАГИ ДО ОДНОКЛАСНИКІВ, ЇХ МОЖЛИВОСТЕЙ, ВІРИ У ВЛАСНІ СИЛИ ТА ЗДІБНОСТІ

Вступ. Багато дітей приходять до школи вже знаючи цифри, букви, дехто вже вмiє читати, писати. Але дитина потрапляє у новий колектив, де у кожного свій характер, свій духовний світ та здібності. Спiльна творча діяльність викликає у дітей захоплення, iнтерес, бажання проявити себе. Iнтерес до творчої діяльності пiдсилюється, коли частиною спiльного проєкту є власна долонька - обведена та вирiзана з кольорового паперу. Захопленi спiльною улюбленою справою дiти охоче спiлкуються, набувають вмiнь вислуховувати i толерантно висловлюватись, поважати думку кожного учасника.

Дiти завжди iз здивуванням та захопленням розглядають i презентують результат своєї оригiнальної діяльності, де основою творчої композиції є частинка кожного - його паперова долонька. В процесі такої діяльності маленькi творцi вчаться планувати спiльну роботу, складати рiзні види планiв (уявний, схематичний, розгорнутий). Також у дiтей, захоплених улюбленою спiльною діяльністю, формуються важливі вмiння - вмiння вдосконалювати плани: мiняти розмiщення частин виробу, додавати деталі композиції тощо. Не менш важливим є формування вiдповiдальності у кожного учасника творчої роботи, кожен може як покращити так i зiпсувати результат спiвпраці.

Спiльнi творчi роботи iз долоньок дарують кожній дитині вiдчуття значимості, адже частинка тебе - долонька є частиною спiльного витвору мистецтва, частинкою казкової iстоти, частинкою свiту. Така діяльність згуртовує дитячий колектив, сприяє вихованню позитивних моральних якостей, сприяє запобiганню булінгу серед однокласникiв.

Цiль роботи. Організація багатогранної спiльної творчої діяльності серед здобувачiв освіти початкової школи для збагачення духовного свiту та самовиховання кожного учасника діяльності: формування вмiнь поважати думку кожного, вмiнь вислуховувати, тактовно висловлюватись тощо.

Результати. Систематична робота над творчими проєктами формує у здобувачiв освіти:

- вмiння ставити загальні та iндивiдуальні цiлі та завдання;
- вмiння планувати та вдосконалювати плани;
- гуманно - особистісний пiдхiд до кожного учасника освітнього процесу;
- вiру в однокласникiв, iх сили, здібності;

- почуття відповідальності за результат спільної роботи;
- прагнення досліджувати різноманітний оточуючий світ;
- прагнення створювати прекрасне навколо себе;
- вміння спілкуватися.

Висновки. Створення творчих робіт з паперових долоньок є захоплюючим і цікавим процесом для дітей. Спільний результат такої діяльності завжди унікальний, багатогранний, викликає захоплення у дітей і водночас підсвідоме захоплення своїми однокласниками, які разом здатні на створення оригінальних, неповторних об'єктів та композицій. З кожною такою роботою підсилюється повага до однокласників, віра в їх здібності та можливості, бажання співпрацювати, формується вміння сміливо генерувати ідеї, сміливо висловлюватись, співпрацювати в команді. Спільне створення композицій, частинкою яких є зовсім нескладні елементи - паперові долоньки, сприяє розвитку знаходження нестандартних рішень, підвищує самооцінку кожного учасника діяльності, підсилює впевненість у власних силах та здібностях, впевненість у власній необхідності та значимості для колективу.

Під час спільної діяльності, активного спілкування, увага дітей концентрується на творчому процесі і переключається від суворої повсякденності. Незвичайна робота по створенню оригінальних композицій руками стимулює роботу мозку, розвиває фантазію, одночасно зменшує тривожність, що є дуже важливим у сьогоднішні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. – К.: Міленіум, 2006. – 344 с.
2. Арт-майстерня творчих ідей/ Пер з англ.. В. Кучменко. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2016. – 208 с.

Максим КОСТЮЧЕНКО,
*старший викладач кафедри фізичної підготовки,
Академія Державної пенітенціарної служби, м. Чернігів*
<https://orcid.org/0000-0003-3889-1307>
maks.kostiuchenko59@gmail.com

СКЛАДОВІ ЛІДЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ

У наш час сформованість лідерської компетентності в офіцера – керівника службового колективу стає передумовою досягнення результативності роботи установ з виконання покарань. Лише офіцер-лідер може належним чином здійснювати необхідний управлінський вплив на колег та ув'язнених, керувати процесом змін та оцінки довгострокових результатів, моделювати відповідальність, визначати пріоритети потреб, розвивати людські ресурси.

З урахуванням особливостей професійної діяльності офіцерів кримінально-виконавчої служби в структурі їх лідерської компетентності офіцера можна виокремити особистісний, когнітивний та діяльнісний компоненти.

Зокрема складовими особистісного компонента офіцера Державної кримінально-виконавчої служби є якості, що пов'язані з характером його професійної діяльності в установах виконання покарань. Йдеться про почуття обов'язку, відповідальності за себе та інших людей, дисциплінованість, вимогливість і до себе і до інших, сміливість іти на обгрунтований ризик. Велике значення мають також цілеспрямованість, відповідальність, енергійність, працездатність, активність, ініціативність, наполегливість, ентузіазм, цілісність, упевненість у собі, стійкість характеру. Для належного виконання своїх професійних обов'язків він також мати такі лідерські якості, як принциповість та моральна чистота, був чесним і правдивим, справедливим, скромним, мати позитивне налаштування, віру в людей, був відданий своїй справі. Ці якості він повинен проявляти як щодо колег і підлеглих, так і щодо ув'язнених. Офіцер Державної кримінально-виконавчої служби має вирізнитися самовладанням, емоційною стійкістю, самостійністю, цілісністю, стійкістю до стресу, вірою в себе.

Когнітивний компонент лідерської компетентності офіцера Державної кримінально-виконавчої служби охоплює насамперед знання, які необхідні офіцеру для того, щоб розвивати свій лідерський потенціал та здійснювати належний управлінський вплив на колег та ув'язнених. Першочергове значення має розуміння місії установи виконання покарань, прийняття довгострокової мети та шляхів і методів загального керівництва та рекомендації для досягнення її місії. Йдеться про здатності до стратегічного планування, прогнозування, оцінювання, визначення необхідних орієнтирів, далекоглядність та готовність прийняти різні токи зору для досягнення консенсусу [1, с. 26]. Також офіцер повинен мати системні знання про методи прийняття управлінських рішень, що пов'язано зі специфікою його професійної діяльності, зокрема всі рішення він повинен приймати з урахуванням складності ситуації, ступеня ризику в конфліктах, необхідності зменшення емоційної напруги. Велике значення має знання офіцером вимог Кодексу етики та службової поведінки персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України [2]. Ці знання необхідні для того, щоб підтримувати особисту чесність та етичні стандарти, навчати цього персонал, розробляти політику, норми поведінки, кодекс етики в установах виконання покарань.

Діяльнісний компонент лідерської компетентності офіцера Державної кримінально-виконавчої служби охоплює декілька підгруп умінь. Насамперед слід вказати на стратегічні вміння. Йдеться про те, що офіцер повинен бачити перспективу розвитку Державної кримінально-виконавчої служби як єдиного цілого. Серед організаційних умінь офіцера важливе значення мають вміння використовувати необхідні методи управління, керувати робочим навантаженням, зокрема здійснювати планування та координацію дій усіх членів службового колективу, розподіляти обов'язки і делегувати повноваження. Важливими є здатність та вміння офіцера приймати найбільш ефективні щодо конкретної ситуації рішення, а також вміння командотворення. Окрему групу становлять навички і вміння лідерської комунікації. Офіцер повинен уміти чітко та логічно висловлювати свої думки, аргументувати та відстоювати свою позицію, володіти

комунікативними навичками аргументації і переконання тощо. Під час професійних контактів із засудженими офіцер має використовувати виховальний ефект мовлення, здійснювати належний вплив на засуджених.

Отже, лідерство в кримінально-виконавчих установах є невід'ємним чинником ефективності їхньої діяльності. З урахуванням особливостей професійної діяльності фахівця в установах виконання покарань його лідерську компетентність можна визначити як інтегративну особистісну властивість, що охоплює мотивацію до лідерства, знання про історію і практику лідерства у кримінально-виконавчій службі, вміння самостійно розв'язувати складні завдання і практичні проблеми кримінально-виправної діяльності, мати навички лідерської комунікації та організації командної роботи, здатність продуктивно організувати свій особистісний ріст як професіонала та лідера. Складовими лідерської компетентності офіцера Державної кримінально-виконавчої служби є особистісний, когнітивний та діяльнісний компоненти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Stinchcomb J. B., Smith C. J., McCampbell S. W., Mancini C. National Jail Succession Planning and Leadership Development Project. Crestview Way: Center for Innovative Public Policies, 2011. 60 p. URL: <https://nicic.gov/sites/default/files/025530.pdf> (last accessed: 12.02.2022).
2. Кодекс етики та службової поведінки персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України. Схвалено рішенням колегії Державної пенітенціарної служби України (протокол № 11ПК від 19.12.2012. URL: <http://ukrprison.org.ua/departmental/suborders/1367145079> (дата звернення: 12.02.2022).

*Химич М.А.,
3 курс, Педагогічний факультет
Матвієнко О.В.,
доктор педагогічний наук.*

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Повсякденне життя та сучасний інформаційний простір вимагають від нас навичок критичного мислення, адже уникати їх – означає піддаватися маніпуляціям, вірити фейкам і ставати жертвою шахраїв. Щоб забезпечити дітей та застерегти їх від можливих ризиків у дорослому житті, у новій українській школі вміння критично та системно мислити проходить через навчальну програму.

«Навчись мислити критично!» – гасло, яке часто лунає з наших екранів. Проблема особливо загострилася в перші дні російсько-української війни, яка почалася 24 лютого 2022 року. Виявляється, не кожна доросла людина має достатньо навичок критичного

мислення або принаймні знає їхню користь. Велика увага приділяється розвитку критичного мислення учнів початкової школи, які тільки починають систематично вивчати та досліджувати навколишній світ.

Вивчення формування критичного мислення в початковій освіті є надзвичайно актуальним сьогодні, оскільки світ потребує громадян, які вміють позиціонувати себе в мінливих ситуаціях, приймати нестандартні рішення, творчо вирішувати проблеми, самооцінювати результати своєї діяльності. Основним для вирішення цих завдань є розвиток у молодших школярів критичного мислення, яке входить до топ-10 soft skills – індивідуальних якостей людини, які сприяють кращій взаємодії в колективі.

У Державному стандарті початкової освіти [1] зазначено, що критичне мислення є однією із наскрізних умінь, яких учні поступово й систематично здобувають у процесі навчання в усіх галузях освіти, але теоретичний аналіз сучасної концепції модернізації Нової української школи виявляє, що суспільству потрібно приділяти пильну увагу розвитку критичного мислення молодших школярів [3]. Ми бачимо багатообіцяючі рішення, які належним чином використовують методи та техніки критичного мислення під час початкової освіти. Тому сучасне наукове розуміння розвитку критичного мислення в початковій школі є актуальним, але недостатньо дослідженим.

Питання визначення сутності поняття «критичне мислення» та характеристик, які воно формує в учнів початкових класів, розглядають О. І. Пометун, Л. М. Пилипчатіна, І. М. Сущенко, які доводять, що критичне мислення є важливим чинником удосконалення освіти. процес.

Дослідниця Пометун О.І. дійшла висновку, що критичне мислення – це складний процес, який починається від ознайомлення з інформацією, до прийняття конкретних рішень і складається з кількох послідовних етапів: сприйняття інформації з різноманітних джерел; аналіз різних точок зору, вибір власної думки; порівняння з іншими. точки зору, вибір аргументів на підтримку обраної позиції, прийняття рішень на основі доказів [2, 25].

Американський філософ і педагог Джон Дьюї вважав, що «критичне мислення виникає тоді, коли учні починають займатися певною проблемою» [2, 65]. Тому критичне мислення починається з постановки питань і з'ясування того, що потрібно вирішити. Ми помітили щось нове і задалися питанням, що це таке.

Сьогодні, особливо в умовах воєнного стану, вміння мислити та фільтрувати інформацію означає знати, що відбувається, а отже, знати, що на тебе чекає, знайти безпечне місце проживання, і, як наслідок, зберегти власне життя. Як сучасні молоді вчителі, ми маємо насамперед розвивати критичне мислення школярів на уроках, що є модним трендом в освіті.

Без розвитку критичного мислення дітям буде важко адаптуватися до сучасних умов і змін, які відбуваються і відбуватимуться у світі. По-перше, їй буде важко сформулювати і відстояти свої погляди. Таким чином, критичне мислення сьогодні стало обов'язковою навичкою, і воно буде тільки поширюватися [4].

Таким чином, технології розвитку критичного мислення допомагають розвивати нове покоління дітей, які вміють думати, спілкуватися, слухати та слухати інших. Дослідження показало, що практичне використання вправ з розвитку критичного мислення в початковій школі призвело до таких позитивних змін в учнів:

- Підвищення інтересу до навчання та активність учнів на уроці;
- Бажання краще зрозуміти отриману інформацію, а не погоджуватися зазвичай на поверхневі пояснення;
- Позитивні зміни критичного ставлення до окремої діяльності;
- Бажання критично оцінювати інформацію, дії інших;
- Розвиток дослідницького мислення.
- Зникає страх зробити помилку.

Тому розвиток критичного мислення є необхідною передумовою успішного навчання молодших школярів, допомагаючи учням молодших класів уникати фальші, сприймати тільки реальну інформацію, готуватися до будь-яких життєвих перешкод.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Державний стандарт початкової освіти № 87 [Чинний від 2018. 21. 02]. Київ: Кабінет Міністрів України, 2018. 37 с.
2. Пометун О. І., Пилипчатіна Л.М., Суценко І.М. та ін. Основи критичного мислення: навчальний посібник для учнів старших класів загальноосвітньої школи. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010. 216 с.
3. Концепція «Нова українська школа». Інформаційний збірник МОН України. 2016.
4. <https://naurok.com.ua/dopovid-kritichne-mislennya-model-za-yakoyu-navchayutsya-nayaktivnishe-54916.html>

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

*Амеліна Л.В.,
аспірантка кафедри «Гідравліка та водопостачання»,
Український державний університет науки і технологій*

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ПРИ АВАРІЇ НА МОСТУ МАГІСТРАЛЬНОГО АМІАКОПРОВОДУ

Магістральний аміакопровід «Гольягті – Одеса» – об’єкт підвищеної небезпеки державного значення. Він пролягає з північного сходу на південний захід країни через декілька областей і, в тому числі, по всьому мосту біля с. Вовніги (Дніпропетровська область) нижче за течією річки Дніпро (відкрита ділянка аміакопроводу). В роботі розглядається математичне моделювання забруднення акваторії річки та атмосфери при аварійному викиді аміаку при, наприклад, потраплянні бойового снаряду у міст. В цьому випадку, виникне загроза масштабного екологічного забруднення навколишнього середовища.

Сценарій показаний нижче на схемі. Виконується прогнозування забруднення акваторії річки при такій аварійній ситуації:

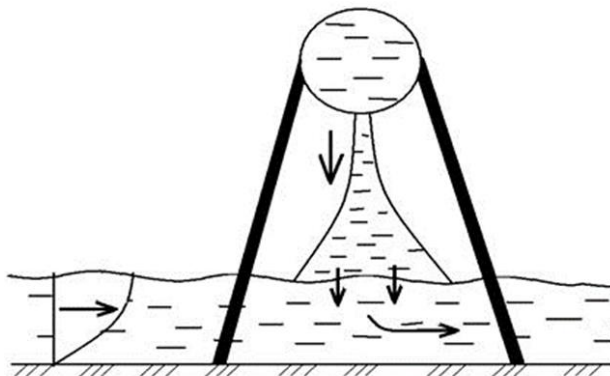

Рисунок 1. Схема витoku аміаку при аварії чи влучанні

Для чисельного моделювання процесу забруднення акваторії річки при потрапінні в акваторію аміаку, використовується двовимірне рівняння масопереносу, що аналогічно рівнянню переносу аміаку в атмосферному повітрі, але з іншими значеннями коефіцієнтів дифузії. Слід підкреслити, що дана задача має особливість, а саме – необхідність врахування взаємодії двох потоків при моделюванні забруднення акваторії річки. Перший потік – потік води в річці, другий потік – потік аміаку, що потрапляє в річку зверху. Це буде реалізовуватися при завданні граничних умов задачі.

Враховуємо, що швидкість потоку в акваторії змінюється з глибиною. Для моделювання гідродинаміки в акваторії р. Дніпро з урахуванням взаємодії двох потоків, будемо використовувати рівняння Лапласу для потенціалу швидкості:

$$\frac{\partial^2 P}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 P}{\partial y^2} = 0$$

Встановлюємо граничні умови: 1) $\frac{\partial P}{\partial n} = 0$ – на дні річки та верхній границі

розрахункової області; 2) $\frac{\partial P}{\partial n} = u(y)$ – на границі, де потік входить в розрахункову

область. 3) $P = const$ – на границі «виходу» водного потоку.

Для чисельного інтегрування рівняння Лапласу використовуємо двокрокову схему розщеплення.

Для чисельного моделювання процесу забруднення акваторії річки при потрапінні в акваторію аміаку, використовуємо двовимірне рівняння масопереносу, що аналогічно рівнянню переносу аміаку в атмосферному повітрі, але з іншими значеннями коефіцієнтів дифузії. Результатом роботи даного коду є концентраційне поле аміаку в акваторії річки на конкретному часовому кроці. Даний код був використаний для розрахунку забруднення акваторії р. Дніпро і, в першу чергу, для прогнозу глибини проникнення струменя аміаку у річку.

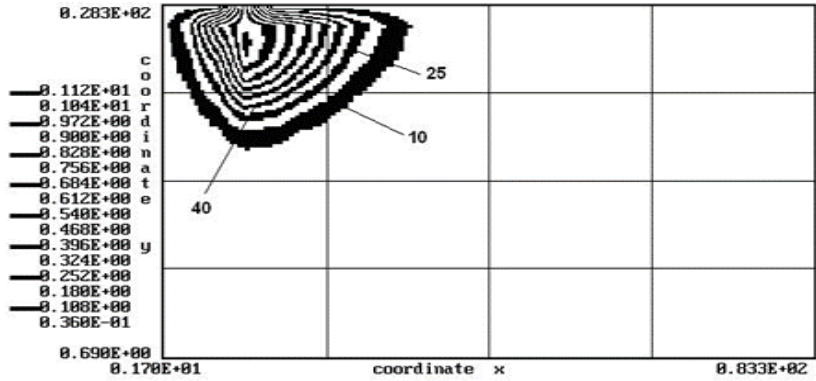

Рисунок 2 – Зона забруднення, час після початку аварії: $t = 36$ с

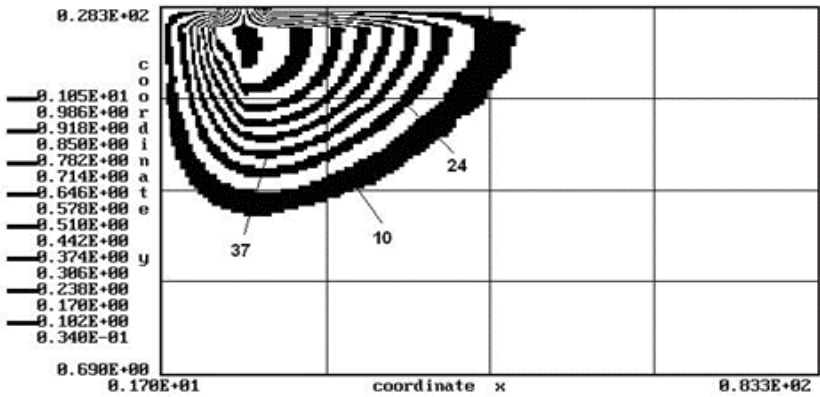

Рисунок 3 – Зона забруднення, $t = 44$ с

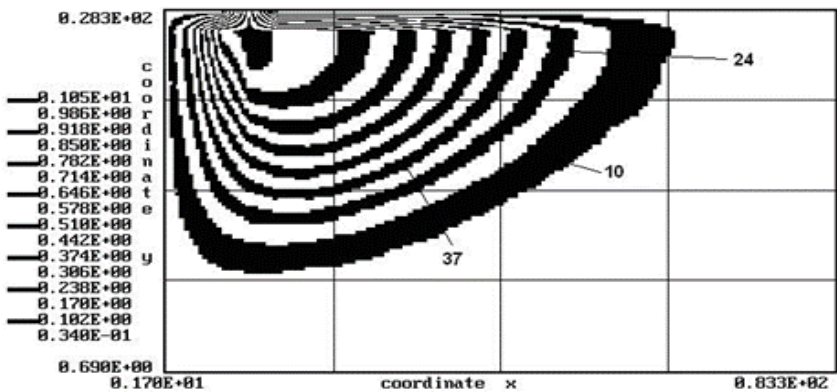

Рисунок 4 – Зона забруднення, $t = 57$ с

При проведенні обчислювального експерименту використовувались дані, які були надані проектно-вишукувальним інститутом «Дніпрогіпродгосп» (карта глибин р. Дніпро, швидкість течії і т.і).

Результати обчислювального експерименту відображаються на схемах з ізолініями. На схемах зображені ізолінії концентрації аміаку у річці для різних моментів часу (це розподіл концентрації його у відсотках від концентрації у вхідному потоці).

Такі схеми дозволяють виявити динаміку формування зони забруднення в акваторії у перші секунди після аварії на аміакопроводі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Amelina L.V, Beliaiev N.N., Berlov O.V, Cherednychenko L.A. Risk assessment with the use of the Monte-Carlo. Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. акад. Лазаряна «Наука та прогрес транспорту». Дніпро, 2019. № 6(84). С. 16–26.

Бельмас Іван Васильович,
*науковий керівник, професор кафедри
технології машинобудування та зварювання,*
Танцюра Ганна Іванівна,
*кандидат технічних наук, доцент кафедри
технології машинобудування та зварювання,*
Білоус Олена Іванівна,
*кандидат технічних наук, доцент кафедри
технології машинобудування та зварювання,*
Швачка Ангеліна Володимирівна,
аспірант.

*Дніпровський державний технічний університет
E-mail: science@dstu.dp.ua*

СПОСІБ РОБОТИ СИСТЕМИ БЕЗПЕРЕРВНОГО КОНТРОЛЮ КАНАТУ ПРИ ДОСТУПІ ДО ОДНОГО КІНЦЯ КАНАТУ

Одним з достатньо надійним та технологічно простим методом в отриманні передачі та обробки є електричний сигнал. Метод може діяти автоматично та практично безперервно.

Система виявлення обриву каната з функцією визначення місця пошкодження повинна бути спроектована на основі таких даних: тип каната, його довжина, кількість канатів у тросі, можливість доступу до одного або обох кінців каната, питомий

електричний опір канатних тросів, питома електропровідність гуми, розташованої між тросами, значення електричних опорів тросів у всіх наведених схемах для їх визначення.

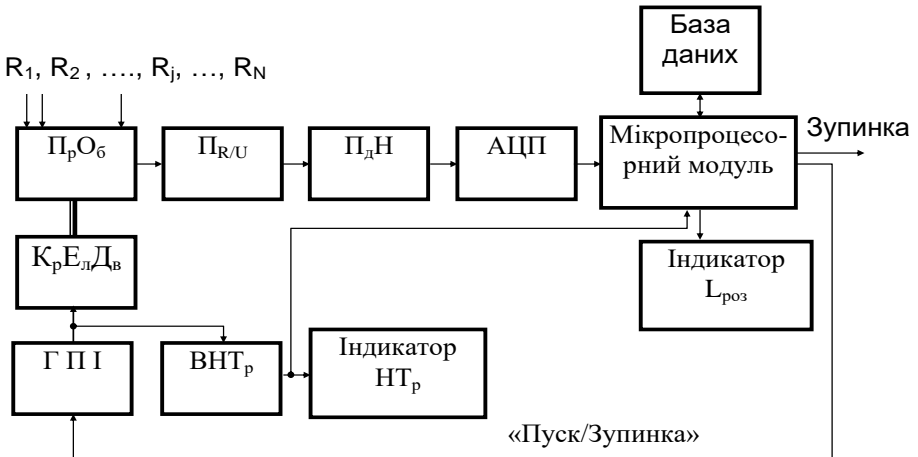

Рис. 1. Схема роботи системи з моніторингу розриву тросів вантового канату

Показана схема на рис. 1, характеризує електричний опір тросів: $R_1, R_2, \dots, R_j, \dots, R_N$. Параметри залежні від технічного стану вантового каната, які надходять у пристрій обігу (ПрОб). У заданій послідовності пристрій обігу приєднує кожен фіксовану пару тросів до вимірювальної ланки системи.

Наронов Олександр Олександрович,

здобувач вищої освіти

інституту комп'ютерно-інформаційних технологій

Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад

«Міжрегіональна академія управління персоналом», м. Київ,

Шibaєва Наталя Олегівна

к.т.н., доц. доцент кафедри інформаційні технології

Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса.

АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФРЕЙМВОРКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОГРАМНОЇ СИСТЕМИ

Розробка програмного забезпечення - центральний напрямок діяльності організацій в сфері інформаційних технологій. Підвищення швидкості розробки вкрай важливе для підвищення результативності бізнесу. Щоб розробники могли рухати інновації вперед, необхідно створити відповідне середовище та усунути усі перешкоди.

Для підвищення ефективності розробки програмного забезпечення використовують фреймворки організації програмних систем. Оскільки застосування таких фреймворків забезпечить розробників програмного забезпечення готовим набором засобів для подальшого функціонального розширення та надалі зменшить витрати на його утримання та обслуговування.

При створенні такого фреймворку найголовніше – визначити ключові точки, які при створенні програмного забезпечення потребують додаткового структурування, забезпечити модульність та мінімальну зв'язність компонентів системи, створити чіткий архітектурний шаблон задля надання чіткого плану розробки. Модульність дозволить передавати частини проекту різним командам. Це спрощує розробку та відокремлює цілі компоненти програми для подальшого повторного використання та спрощує процес комунікації між розробниками.

При побудуванні архітектури програмного забезпечення використовуються принципи SOLID [1], які дозволяють будувати на базі ООП масштабовані і програмні продукти, що супроводжуються зрозумілою бізнес-логікою.

S – Single Responsibility Principle – принцип єдиної відповідальності. Кожен клас повинен мати лише одну зону відповідальності.

O – Open closed Principle – принцип відкритості-закритості. Класи повинні бути відкриті для розширення, але закриті для зміни.

L - Liskov substitution Principle - принцип підстановки Барбари Лисков. Має бути можливість замість базового (батьківського) типу (класу) підставити будь-який його підтип (клас-спадкоємець), при цьому робота програми не має змінитись.

I - Interface Segregation Principle - принцип поділу інтерфейсів. Цей принцип означає, що не потрібно змушувати клієнта (клас) реалізовувати інтерфейс, який не має до нього відношення.

D – Dependency Inversion (DI) Principle – принцип інверсії залежностей. Модулі верхнього рівня повинні залежати від модулів нижнього рівня. І ті, й інші мають залежати від абстракції. Абстракції не повинні залежати від деталей. Деталі мають залежати від абстракцій.

Фреймворк має реалізовувати всі принципи SOLID, задля побудування грамотної архітектури. Однак Dependency Inversion Principle (принцип інверсії залежностей) [1] є основним, від якого буде залежати вся структура проекту, тому йому потрібно виділити додаткову увагу.

Залежність або залежне означає покладатися на щось. Це все одно що, якщо сказати, що ми надто багато покладаємося на мобільні телефони — це означає, що ми залежимо від них. Залежність в програмуванні означає, що коли клас А використовує деяку функціональність класу В, тоді кажуть, що клас А залежить від класу В. Наприклад, у мові програмування Java [2], перш ніж ми зможемо використовувати методи інших класів, нам необхідно спочатку створити екземпляри цього класу (тобто клас А повинен створити екземпляр класу В). Таким чином, передаючи завдання створення об'єкта чомусь іншому пряме використання цієї залежності називається впровадженням залежностей.

Використання залежностей відповідальне за створення об'єктів, те які класи потрібні цим об'єктам та надання залежностей цим об'єктам. Таким чином, якщо об'єкти будуть змінюватися в майбутньому, тоді відповідальність DI полягає у наданні відповідних об'єктів класу. Це означає, що клас не повинен конфігурувати свої залежності статистично,

а має бути налаштований іншим класом ззовні. Клас повинен повністю зосередитись на виконанні своїх обов'язків, а не на створенні об'єктів, необхідних для виконання цих обов'язків. І саме тут починається робота фреймворку: він надає класам необхідні об'єкти.

Для зменшення зв'язності між об'єктами системи у поєднанні з впровадженням залежностей використовуються додаткові патерни проектування [3], такі як:

- Спостерігач (Observer) – це поведінковий патерн проектування, який створює механізм підписки, що дозволяє одним об'єктам стежити та реагувати на події, що відбуваються в інших об'єктах.

- Команда (Command) – це поведінковий патерн проектування, який перетворює запити на об'єкти, дозволяючи передавати їх як аргументи під час виклику методів, ставити запити в чергу, логувати їх, а також підтримувати скасування операцій.

- Ланцюжок обов'язків (Chain of Command) - це поведінковий патерн проектування, який дозволяє передавати запити послідовно по ланцюжку обробників. Кожен наступний оброблювач вирішує, чи може він обробити запит сам і чи варто передавати запит далі по ланцюгу.

- Стан (State) - це поведінковий патерн проектування, який дозволяє об'єктам змінювати поведінку в залежності від свого стану. Ззовні складається враження, що змінився клас об'єкта.

- Посередник (Mediator) - це поведінковий патерн проектування, який дозволяє зменшити зв'язаність безлічі класів між собою завдяки переміщенню цих зв'язків в один клас-посередник.

Поєднання патернів Ланцюжок обов'язків, Команда, Посередник і Спостерігач дозволить реалізувати різні способи роботи відправників запитів зі своїми одержувачами при розробці програмного забезпечення [3], такі як:

- Ланцюжок обов'язків передає запит послідовно через ланцюжок потенційних одержувачів, очікуючи, що один із них опрацює запит.

- Команда встановлює непрямий односторонній зв'язок від відправників до одержувачів.

- Посередник прибирає прямий зв'язок між відправниками та одержувачами, змушуючи їх спілкуватися опосередковано, через себе.

- Спостерігач передає запит одночасно всім зацікавленим одержувачам, але дозволяє динамічно підписуватися або відписуватися від таких оповіщень.

Архітектура фреймворку має поєднувати принципи SOLID та базуватись на принципі впровадження залежностей в поєднанні з патернами Спостерігач, Команда, Ланцюжок обов'язків, Стан, Посередник для забезпечення модульності та мінімальної зв'язності компонентів системи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Joshi B. Beginning SOLID principles and design patterns for ASP.NET developers. Spring Street, New York: SSBM Finance Inc, 2016. С. 45-85.
2. Lars Vogel. Using dependency injection in Java. *Vogella*. URL: <https://www.vogella.com/tutorials/DependencyInjection/article.html> (дата звернення: 03.01.2023).
3. A. Shvets. Dive Into Design Patterns. Goodreads Author, 2018. С 242-384.

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

УДК 342.5 (045)

Boyko Petro

is a graduate student of Western Ukraine national university

PROTECTION OF PERSONAL RIGHTS AND LEGAL INTERESTS IS BASIC STANDARD OF ACTIVITY OF THE PROSECUTOR'S OFFICE

The modernization of all institutions, including the prosecutor's office, is especially important in the context of building a democratic legal state in Ukraine and its integration into the European legal space, which depends on the effective functioning of the legal order. The need for complex reform of criminal justice and the prosecutor's office has long been discussed and debated in society, the current legislation on the prosecutor's office is being improved, law enforcement activities are being improved, work on draft laws is quite active.

At the same time, if the legislation of Ukraine is not adapted to the legislation of the European Union (hereinafter - the EU), the process of European integration in Ukraine and the reform of any state institutions will be impossible. Therefore, in the context of the reform of the prosecutor's office of Ukraine, it is of particular interest to study the international experience of the organization and activities of the prosecutor's office, as well as other bodies that perform similar functions.

Given that Ukraine is a member of the Council of Europe, it is subject to the provisions of Art. 3 of the Charter of this organization, which states that "each Member of the Council of Europe must recognize the principle of the rule of law and the principle that all persons under its jurisdiction must enjoy human rights and fundamental freedoms".[2]

The inclusion of European standards on human rights in the domestic legal system significantly increases the degree of responsibility of all human rights mechanisms, including within the framework of criminal justice, at the same time, the perception of human rights has expanded. This concept included European legal norms and principles reflecting vital human rights and basic freedoms, their legal guarantees.

European standards in the field of human rights are not only in complete harmony with universal principles, but also expand their boundaries, thereby creating a higher threshold for the protection of the individual and protecting the sphere of his interests from uncontrolled intervention by the state. At the same time, there are many judges, prosecutors, investigators and other law enforcement officers who have not yet realized the practical needs and requirements arising from Ukraine's entry into the European legal space. [1]

The mechanism inherent to the European Council is based on the 1950 Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and its Protocols.

As the researchers note, the purpose of the European Convention on the Protection of Human Rights (the Convention) was to create a legal space for cooperation between European states in which constitutions are built on the basis of democracy and equality before the law. In general, it can be said that the Convention was a reaction to current and past events in Europe. The reason

for the creation of the Convention was the huge number of illegal and unjust court decisions made in the period between the two world wars and during the Second World War.

Recommendation No. 1604 (2003) of the Parliamentary Assembly on the role of the Prosecutor's Office in a democratic society also welcomes the convening of the European Conference of Prosecutors General, which has proven to be effective. Ideally, such conferences are planned as a kind of forum of experts with a wide range of specializations for discussion, consultation, review and comparison of national experience in the field of the prosecutor's office in order to dynamically study the experience of the prosecutor's office of the Organization of the Member States of the Council of Europe and the activities of the Prosecutor's Office and promote the integration of the said experience.

Regarding proceedings not related to criminal proceedings, the provisions of Recommendation No. 1604 (2003) are of particular value, according to which:

the powers of the prosecutor during the general protection of human rights should not create a conflict of interests or restrain those who seek to protect their rights with the help of the state;

in cases where additional functions are delegated to the prosecutor's office, the effective distribution of state powers between state departments should be observed, taking into account the principle of independence of the prosecutor's office from the intervention of any state at the level of individual cases [3].

Thus, Council of Europe Recommendation 1622 (2003) of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe actually repeats the above. The Assembly recommended to the Council of Ministers "to call on the Ukrainian authorities to carry out a comprehensive reform of the Office of the Prosecutor General of Europe in accordance with the principles and standards of the Council of Europe in close cooperation with the employees of the Ukrainian Prosecutor's Office." The office and judges conduct special training programs in the field of human rights with the aim of spreading democratic practices among them" [4].

Resolution 1466 (2005) of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe confirms that the Ukrainian state "undertook the obligation to comply with its obligations in accordance with the Charter of the Council of Europe [ie:] pluralistic democracy, the rule of law and the protection of human rights, rights and fundamental freedoms of all persons under its jurisdiction" [6]. Resolution No. 1755 of October 4, 2010 "Functioning of democratic institutions of Ukraine Ainy" confirms that "the function of general supervision of the Ukrainian prosecutor's office contradicts European powers." [6].

Recommendation Rec (2000) 19 of the Committee of Ministers of the Council of Europe to member states on the role of the public prosecutor's office in the criminal justice system states that "the public prosecutor's office also plays a leading role in criminal justice" and "The public prosecutor's office consists of representatives of public authorities who, on behalf of society and in the interests of the state, guarantee the application of the law when violations of the law lead to criminal liability, taking into account the rights of the individual and ensuring the necessary effectiveness of the criminal justice system" [7].

Therefore, reforming the administrative and legal status of the prosecutor's office in Ukraine in accordance with the obligations to the Council of Europe should begin with a step-by-step, comprehensive solution to the issues of compliance of the activities of the Ukrainian prosecutor's office with international standards of the prosecutor's office's activities in the field of human

rights protection. At the same time, it is worth considering that in Ukraine the prosecutor's office occupies a special place in the system of state authorities, because its activity synthesizes two ambivalent components that implicitly complement each other: ensuring legality and maintaining law and order.

REFERENCES:

1. Bernaziuk Ya. International standards of participation of the prosecutor in court proceedings outside the criminal process. June 11, 2020. Judicial power of Ukraine. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/zmi/952570>
2. Statute of the Council of Europe. London. 1949. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001#Text
3. Recommendation 1604 "Role of the public prosecutor's office in a democratic society governed by the rule of law". URL: <http://assembly.coe.int/nw/xml/xref/xref-xml2html-en.asp?fileid=17109&lang=en>
4. Recommendation of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe No. 1622 (2003). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_609#Text
5. Resolution of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe No. 1466 (2005). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_611#Text
6. Resolution 1755 (2010) of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe "Functioning of democratic institutions in Ukraine" URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a19#Text
7. Recommendation Rec (2000) 19 of the Committee of Ministers of the Council of Europe to member states regarding the role of the prosecutor's office in the criminal justice system. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2000_19_2000_10_6.pdf

**Сікун М.В.,
Безручко І.О.,**

студенти 3 курсу

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПОНЯТТЯ І РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ У СУЧАСНОМУ РЕГУЛЮВАННІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН

Міжнародний договір є основним і найпоширенішим джерелом міжнародного права. Віденська конвенція 1969 року визначає поняття міжнародного договору, як укладену між державами в письмовій формі і врегульовану міжнародним правом угоду, незалежно від того, чи викладена така угода в одному документі, у двох чи кількох зв'язаних між собою документах, а також незалежно від її конкретного найменування. Внаслідок укладання суб'єктами міжнародного договору кожна із сторін наділяється певними правами і обов'язками.

Міжнародний договір у системі джерел міжнародного права треба розуміти, як будь який укладений міжнародно-правовий акт, наприклад пакти (договір із найважливіших політичних питань), хартії, угоди (договір між державами з конкретних питань, здебільшого менш важливих, ніж договір), протоколи (угода, що укладається з питань менш важливих, ніж договір, угода і конвенція), конвенції, декларації і інші міжнародно-правові акти.

За для вірного керування міжнародно-правових відносин за допомогою міжнародних договорів в системі міжнародного права існує відгалуження, яке називається - "право міжнародних договорів". Загалом воно регулює абсолютно всі процеси пов'язані з порядком укладання договорів, їх дії, розірвання, форми і інших тем пов'язаних з існуванням і вірним регулюванням міжнародних договорів. Найважливішим актом для галузі права міжнародних договорів є Віденська конвенція 1969 р. про право міжнародних договорів. Статут ООН неофіційно вважається найважливішим міжнародним договором, де закріплено основні принципи міжнародного права, тому можна стверджувати, що пріоритет міжнародно-правових договорів визначається залежно від характеру норм, які в ньому містяться.

Сторонами міжнародного договору є суб'єкти міжнародного права, у ст.6 Віденської конвенції закріплено правоздатність кожної держави на укладання договорів. Вони як носії суверенітету можуть широко і дієво розглядати і регулювати питання міжнародного співробітництва та безпеки за допомогою укладання міжнародно-правових договорів.

За своєю формою міжнародні договори поділяються на письмові і усні. Звісно, що з урахуванням важливості і визначеності міжнародні договори дуже рідко укладаються усно. Такий договір, укладений в усному форматі має назву ""джентльменської угоди"". Міжнародні договори, укладені письмово мають перевагу в разі регулювання міжнародних відносин одних і тих же суб'єктів у двох формах.

Важливим аспектом розуміння міжнародно-правових договорів є також порядок їх укладання і процедура надання згоди на обов'язковість державами. Загалом укладання міжнародного договору можна поділити на 3 стадії. Першою стадією є підготовка, розробка, узгодження і прийняття тексту договору. Стаття 9 Віденської конвенції закріплює такі засади прийняття тексту: текст договору приймається за згодою всіх держав, які беруть участь у його складенні, зазвичай, це є тексти двосторонніх договорів або договорів в укладенні яких приймає участь невелика кількість учасників ; текст багатосторонніх договору приймається на міжнародній конференції шляхом голосування за нього двох третин держав, які присутні і беруть участь у голосуванні, якщо тією ж більшістю голосів вони не вирішили застосувати інше правило.

Другою стадією є встановлення автентичності міжнародного договору - це процедура, яка затверджує те що текст договору не підлягає змінам. У ст.10 Віденської конвенції закріплено, що текст договору стає автентичним і остаточним: а) у результаті застосування такої процедури, яку може бути передбачено в цьому тексті або погоджено між державами, що беруть участь у його складенні; або б) при відсутності такої процедури - шляхом підписання, підписання *ad referendum* або парафування представниками цих держав тексту договору або заключного акта конференції, який містить цей текст. Парафування - спосіб встановлення автентичності тексту договору шляхом поставлення уповноваженими своїх ініціалів під текстом договору для

засвідчення того, що текст є остаточним і не підлягає змінам. Підписання *ad referendum* це така форма встановлення автентичності тексту, яка може означати остаточне підписання договору за умови його підтвердження державою. Парафування може означати підписання договору, але лише в разі відповідної домовленості між державами, які беруть участь у переговорах, а втім, такі випадки дуже поодинокі.

Третьою стадією договору вважається надання згоди на його обов'язковість. Згода на обов'язковість здійснюється у таких формах: підписання, обмін документами, ратифікація, затвердження, приєднання (ст. 11 Віденської конвенції 1969р.).

Договір починає діяти, тобто породжувати міжнародно-правові норми і права та обов'язки, що з них випливають, з моменту набуття договором юридичної чинності.

Набуття міжнародним договором чинності означає, що його положення стають юридично обов'язковими для учасників договору і порушення його положень тягне за собою міжнародно-правові наслідки. Після набуття договором чинності він має бути надісланим до Секретаріату Організації Об'єднаних Націй із метою публікації.

Проаналізувавши все вище викладене, можна стверджувати що міжнародний договір є одним із надійних способів закріплення і регулювання найважливіших питань суб'єктами міжнародного права з метою їх стабільного існування і виконання.